

ENTREVISTA

Felícia Fuster

Poeta i pintora

TERESA SANZ

► ► ►

FF. Jo anava escrivint i llegia poesia. M'interessava molt García Lorca. És probable que l'abstracció pictòrica també es reflecteixi en la meua poesia.

LJ. El 1983 va decidir presentar-se al premi Carles Riba de poesia i va quedar finalista amb 'Una cançó per a ningú i trenta diàlegs inútils'. Ho va fer per consell d'algu? Què significa per a vostè aquest premi, un dels més reconeguts?

FF. No, no, jo no coneixia ningú. El premi em va fer molta il·lusió, sobretot perquè em van publicar el llibre sense necessitat d'esforços afegits i llavors, sí, vaig començar a conèixer molta gent.

LJ. ¿Tampoc coneixia Maria-Mercè Marçal, que era membre del jurat?

FF. No, però a partir del llibre publicat Maria-Mercè em va adoptar i sempre ens vam relacionar molt íntimament. L'amistat va ser molt forta. Ens escrivíem sovint i quan ella era a París investigant per la seva novel·la s'estava a casa meua. Quan jo venia a Barcelona, no deixava de veure-la o trucar-li. Em va saber molt de greu la malaltia que patia i vaig tenir un gran disgust per la seva mort. Més que d'influència, que crec que no n'hi ha, em va encoratjar molt a seguir escrivint.

LJ. Com realitza la seva obra, és metòdica?

FF. Sí, quan estava bé dedicava el matí a escriure i la tarda a pintar. Sempre començo per una idea, la poso sobre el paper i hi vaig treballant. *Versió original* el vaig escriure sota l'impacte de la guerra de l'ex-Iugoslàvia.

MA. Recordo que té una obra que du una tela metàl·lica que tanca, perquè tota la seva obra és molt oberta, fent referència a l'immaterial, al misteriós, en canvi la tela...

FF. La tela metàl·lica indica que no ens podem considerar lliures de debò. Sempre hi ha alguna cosa que ens priva. La tela indica aquest fre. El mateix amb la poesia. El títol *Una cançó per a ningú i trenta diàlegs inútils* remarca les converses que tenim amb les persones i que no serveixen de res perquè tenim visions diferents de les coses.

LJ. Es considera pessimista?

"Maria-Mercè Marçal em va adoptar i sempre ens vam relacionar molt íntimament. L'amistat va ser molt forta"

FF. Per una banda, sí. Però sempre, en els meus llibres, hi ha una embranzida positiva, cap endavant.

MA. Tinc la impressió que amb la poesia és més vital que amb la pintura. La seva pintura la veig més melancòlica, mai hi ha uns colors vius o violents.

FF. Sí. És diferent. La poesia em permet expressar-me més fàcilment que la pintura. Per altra banda els colors vius no em satisfan.

LJ. ¿Podem dir que des del moment en què va publicar va establir un diàleg entre el seu món poètic i el seu món pictòric?

FF. Segurament. Són dues vies paral·leles que evolucionen conjuntament. Sobretot quan a partir del 1985 em vaig apassionar per la cultura i la poesia japonesa. La poesia és inseparable de la pintura en la tradició japonesa.

MA. La seva pintura també té influència de Turner i Rothko, són pintors que cita a la plaqueta *'Passarel·les/Mosaïques'*; perquè normalment fa moltes referències a la pintura en la seva obra poètica.

FF. Així és. Després de la meua poesia busca formes visuals, com és el cas del recull *Sorra de temps absent*. El poema *De massa*, per exemple, representa un gra de sorra, el gra de sorra que som, de massa?

MA. Hi ha alguna cosa per la qual voldria que es recordés la seva obra?

FF. Ja n'heu dit moltes, de coses, però sí, efectivament, m'agradaria que es recordés la meua obra pel missatge de llibertat que dona i de superació de la solitud.

MA. El de la llibertat és ben clar, sempre trenca límits amb la seva manera d'estructurar tant la pintura com la poesia.

LJ. ¿Aquest trencament i potser la superació de la solitud té a veure amb la seva fascinació per l'Orient?

FF. Sempre m'ha seduït, l'Orient, per com arriba a ser de

OBRA

Llibres de poemes:.....

- 👉 *Una cançó per a ningú i trenta diàlegs inútils* (Proa, 1984)
- 👉 *Aquelles cordes del vent* (Proa, 1987). Pròleg de Francesc Parcerisas.
- 👉 *I encara* (Eliseu Climent, 1987). Premi Vicent Andrés Estellés 1987.
- 👉 *Passarel·les / Mosaïques* (Cafè Central, 1992). Plaqueta.
- 👉 *Versió original* (Germania, 1996)
- 👉 *Sorra de temps absent* (Pagès, 1998).
- 👉 *Postals no escrites* (Proa, 2001).

Prefaci i dibuixos d'Albert Ràfols-Casamada. Epíleg de D. Sam Abrams.

Prosa:.....

- 👉 *A dins, a fora. Dins Barcel·lones* (Eds. de L'Eixample, 1989).

Traduccions:.....

- 👉 *Obra negra* de Marguerite Yourcenar (Proa, 1984). *Novel·la*.
- 👉 *Poesia japonesa contemporània*. Amb Naoyuki Sawada. (Proa, 1988)

Mostres de la seva darrera obra 'Plurivisió'.

Pintura en moviment han estat exposades a:

- 👉 Galeria Muscade, París, 1991.
- 👉 Cloître des Billettes, París, 1992.
- 👉 Llibreria Pròleg, Barcelona, 1992.
- 👉 Can Felipa. Centre Cívic del Poble Nou, Barcelona, 1993.
- 👉 Pere Pruna. Ajuntament de Barcelona. Districte Sarrià-Sant Gervasi, febrer 2001.

diferent la seva civilització de la nostra. I pel despulament de les coses. Vaig anar al Japó i més tard a la Xina. El primer viatge el vaig fer sola, amb el contacte de Naoyuki Sawada, que va fer les primeres versions al català dels poemes que vam publicar en l'antologia *Poesia japonesa contemporània*, el 1988. No es fan aquests viatges sense una conseqüència personal. Encara vaig buscar més la meua llibertat personal. La solitud que deies és una mena de llibertat. Quan se sap aprofitar es té un gran avantatge.

LJ. I el viatge a la Xina?

FF. El vaig fer l'any 1995 amb un grup de dones que anava a

la conferència de Pequín. No és que participés assíduament a les reunions, va ser més per l'oportunitat de viatjar, que m'hi vaig afegir. De totes maneres, considero que les dones tenen raó d'intentar fer alguna cosa i que se sàpiga, perquè sempre han estat poc considerades.

LJ. Vostè, com es definiria?

FF. Jo em considero una cosa molt petita i a part.

LJ. Parli'ns del silenci que és tan important en el seu darrer poemari, 'Postals no escrites'.

MA. Sí, perquè encara que les seves pintures siguin aparentment molt mogudes, molt informalistes, jo crec que de fet contenen un gran silenci. El moviment crec que ex-

pressa el seu desig de comunicar, però en si mateixes les obres són molt silencioses, molt contingudes.

FF. Sí, són més discretes, més apagades.

LJ. La seva obra demostra que accepta riscos. Digui'ns-en algun que hagi pres en la seva vida.

FF. Mira, el de no saber de què menjar a l'endemà. A París, durant els primers temps, quan no tenia referències de res i ho vaig haver de fer tot del començament al final.

LJ. Quina edat tenia?

FF. Trenta anys. Vivia de rellogada a casa d'una francesa.

LJ. Algun altre? Perquè deia abans que en el títol del seu segon recull, *'Aquelles cordes del vent'*, el vent és un element de llibertat que et futeja, que et posa en moviment...

FF. Sí, mira, el de casar-me, va ser un risc molt fort. Em vaig casar a París amb un francès i m'hi vaig divorciar al cap de set anys. Jo era una mica més gran que ell i es va enamorar d'una noia molt més jove que jo. Després vaig haver de tornar a començar perquè el fet d'estar casada m'havia destruït la meua composició. Vaig tornar a impartir classes d'espanyol, ara particulars.

LJ. ¿Això, no la va fer tornar a Barcelona?

FF. La vida artística de París és molt rica, si saps aprofitar-la

"Les dones tenen raó d'intentar fer alguna cosa i que se sàpiga perquè sempre han estat poc considerades"

t'enriqueix molt. D'altra banda, havia estudiat economia i vaig crear la meua pròpia empresa. Avui encara hi tinc interessos.

LJ. I com és la seva relació amb Barcelona?

FF. Jo anava venint de tant en tant. Havia conservat el pis dels pares a la carretera de Sant Cugat, al Guinardó, tocant a la Vall d'Hebron. Hi tinc molts amics. Més tard, a començaments dels noranta, em vaig traslladar a un pis del passeig Marítim amb una vista sobre el Port de Barcelona i el mar, la meua Barcelona... Ara la ciutat ha canviat molt en certs aspectes, ha perdut intimitat.

LJ. Quins projectes té, ara?

FF. El més immediat és fer una fundació que ajudi els estudiants d'art i de literatura, que els permeti viatjar. La portarà la meua amiga Enrica Mates i d'altres amics relacionats amb les arts plàstiques i la literatura.